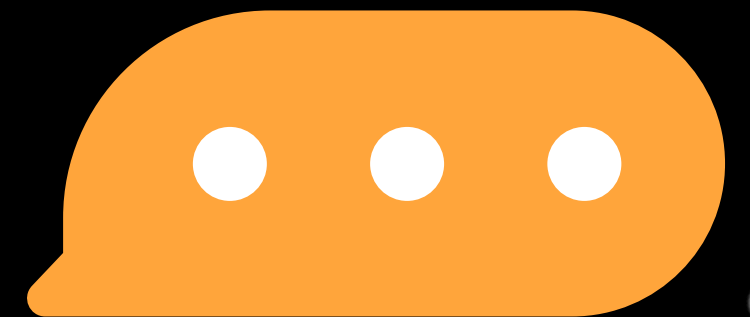
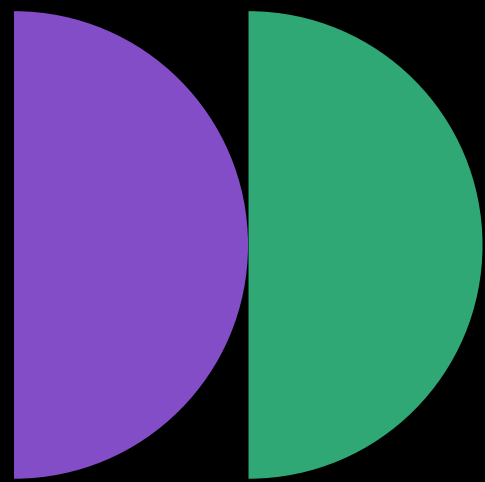
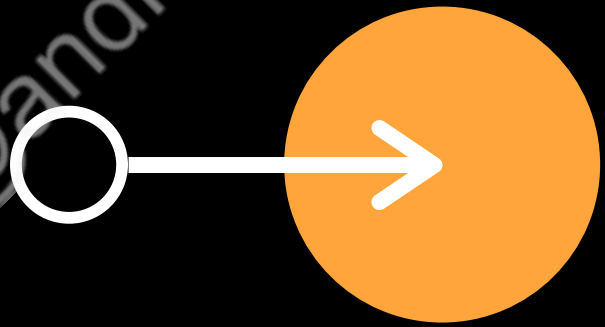

короткий посібник

**Більший ризик —
більший профіт |
Менший ризик —
менший профіт**

**У всіх фінансових
операціях присутні ризики
пов'язані з тим чи іншим
активом. Можна виділити
найбільш розповсюджені
ризики:**

- **Ринковий ризик** — ризик несприятливої зміни вартості активу;
- **Ризик ліквідності** — ризик неможливості конвертувати весь обсяг позиції у фіат (або еквіваленти) за найкращими цінами;
- **Кредитний ризик** — ризик банкрутства емітента криптовалюти чи невиконання ним взятих на себе платіжних зобов'язань;
- **Операційний ризик** — ризик зіткнутися з відсутністю можливості здійснювати торгові операції або введення/виведення активів.

Ці та багато інших **ризиків** впливають на роботу та стабільність фінансових ринків та окремих його учасників. Тут і далі ми розглядатимемо фінансовий ризик у вужчому розумінні, а саме як **інвестиційний**. Такий ризик є ймовірністю недоотримання чи втрати прибутку внаслідок **фінансових операцій**. Варто наголосити, що якщо на системний ризик ми вплинути ніяк не можемо, то інвестиційний можна і потрібно враховувати під час роботи з **криптоактивами**.

**Що таке ризик простими
словами?**

Ризик — це поєднання ймовірності та наслідків настання несприятливих подій. Загалом, робота з ризиком — це робота з оцінкою вірогідності. Будь-який професійний **інвестор** чи **трейдер** завжди оцінює вірогідність за допомогою тих чи інших інструментів, збору повної інформації, аналізу попереднього досвіду та можливих сценаріїв розвитку подій.

Також під **ризиком** часто мають на увазі **допустимий рівень фінансової втрати**.
Інвестуючи в певний проект, ви можете **схарактеризувати ризик втрати всіх коштів як 5%, або ж ризик втрати половини коштів як 20%, або ж ризик втрати 10% від суми інвестиції як 1%.**
Так чи інакше, оперуючи з вірогідністю, ви самі **маєте визначати допустимий для вас рівень ризику = допустимий для вас рівень втрати коштів.**

**Який взаємозв'язок
ризиків та профіту?**

Ризик та профіт (дохід) завжди знаходяться в прямопропорційній залежності. Тут можемо навести приклад з реального світу. Венчурне інвестування (у нові компанії — стартапи) є більш дохідним ніж інвестування у компанії, що вже існують та торгуються на біржі. Але водночас, ризик того, що стартап не зможе успішно реалізувати свої амбіції та отримати переоцінку є вищим.

Також можна навести приклад з **індустрії гемблінгу**, а саме рулетку.

0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
	2	5	8	11	14	17	20	23	26	29	32	35
	1	4	7	10	13	16	19	22	25	28	31	34

Відповідно:

Коли ви робите ставку на чорний колір чи червоний, ви можете подвоїти вашу початкову ставку, але шанс того, що ви виграєте складає ~48.57% через те, що у грі є цифра 0 нейтрального кольору. У випадку ставки на певний колір ви помірно ризикуєте та отримуєте помірний дохід в разі виграшу. Коли ви ставите на "0", то ваш ризик є досить високим, адже шанс того, що випаде саме "0" залишається дуже низьким. Водночас ваш виграш буде значно більшим.

Базові рекомендації інвестиційного ризик- менеджменту

Індустрія **криптовалют** та **блокчейну** досить молода. Саме тому ризик **інвестування** в цю індустрію є досить **високим**, а отже і приносить **більший профіт** ніж **традиційні фінанси**. Але **більший профіт** можливий лише у позитивному сценарії і якщо ви вмієте правильно розпоряджатися **фінансами** та слідувати **ризик-менеджменту**.

Багато людей потрапляє в **індустрію** через те, що чують від знайомих, що ті "**швидко заробили**", зробили **10x (+900%)** на свій **капітал** тощо. Хоч ці історії й правдиві, але часто це лише **доля** випадку — цим людям пощастило, скоріш за все вони не дотримувалися ризик-менеджменту і це лише ситуативний **одноразовий профіт**. Можливо завтра вони знову **проінвестують**, і втратять все, що заробили.

Дотримання інвестиційного ризик-менеджменту дозволяє оптимально використовувати ваші фінанси та дотримуватися вашого індивідуального прийняттого рівня ризику. Ми підготували для вас базові рекомендації ризик-менеджменту, що стануть вам у пригоді:

Оцініть ваш фінансовий стан та вирішіть якою сумою вам не страшно оперувати та її втрата, у найгіршому випадку, не стане для вас болючим потрясінням. Або ж виділіть для інвестування певний відсоток від вашого щомісячного прибутку – **5% / 10% / 20%**. Навіть просто страх за втрату коштів чи надмірна жадібність, буде прямо впливати на ваш психологічний стан, а отже на адекватність прийняття інвестиційних рішень. Ставтеся до цього **свідомо**.

Диверсифікуйте свої інвестиції. Ви ніколи не маєте тримати ваші фінанси в одному активі чи на одній платформі. Залежно від вашого індивідуального прийняттого рівня ризику ви маєте диверсифікувати свій портфель.

**Якщо ви ставитеся до інвестування, як до рулетки – 1
актив — стратегія все або нічого
Цей підхід веде до втрати ваших фінансів у
середньостроковій/довгостроковій перспективі.**

Якщо ж у вас адекватний рівень ризику, то це як мінімум **10** активів різних за пропорцією у портфелі, наприклад – **30% USDT, 20% BTC, 15% ETH, 15% BNB**, і **20%** в 6 більш ризикованих активах. Такий підхід дозволяє утримувати середній рівень ризику — ви тримаєте **30%** у стабільних активах, що не змінюються в ціні; **50%** в інфраструктурних монетах, ціна яких є в міру волатильною; **20%** в дуже ризикових активах, що у позитивному сценарії можуть дати значний профіт, а в найгіршому випадку вплинуть на загальний портфель лише на **20%**.

Завжди майте запас стейблкоїнів або фіату. Ринок цілком є досить волатильним та непередбачуваним. Часом трапляються неочікувані події (крах великого проекту, початок пандемії, війна, злом великої біржі тощо), що мають колосальний негативний ефект на весь ринок в цілому. Ви маєте користуватися такими можливостями, та мати фінансовий запас для усереднення своїх позицій за більш вигідними цінами.

Вчіться оцінювати ризики, а саме настання несприятливих, чи позитивних подій та їх вплив на ціну. Якщо ви бачите, що певні новини, партнерства, інвестиції від фондів, лістинг монети на певній біржі, чи інше мають вплив на ціну токена — враховуйте це. Є різні формули та правила розрахунку ризику. Якщо просто, то шанс та величина вашого потенційного профіту має бути суттєво вищою за шанс та величину допустимого збитку.

**На початку шляху, мінімум 3 роки, НЕ КОРИСТУЙТЕСЯ
Ф'ЮЧЕРСАМИ, ОПЦІОНАМИ, МАРЖИНАЛКОЮ! Усі ці
інструменти — це окреме питання, ми його розглянемо
детальніше у статтях “просунутого рівня складності”.
В середньому, перші 3 роки — воно вам не треба.
Лише після того, як ви досконало опануєте свій
власний ризик менеджмент, ви можете почати
розглядати ці інструменти.**

За будь-яких фінансових операцій існують ризики. І основним завданням інвестора є не повна відмова від ризику взагалі, а вибір чітких рамок вашого допустимого ризику. В інвестуванні необхідно вміти заздалегідь і коректно визначати ризики. Іншими словами, слід розуміти на який потенційний прибуток ми розраховуємо і який збиток готові прийняти.

Насправді успішний інвестор не той, хто заробив мільйон, а той, хто зумів не втратити, залишився на ринку та стабільно отримувати дохід.

GOOD LUCK!